

INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN IAȘI
SERVICIUL DE ORDINE PUBLICĂ

NESECRET
Nedestinat publicității
Iași
Nr. 1.117.954 din 20.05.2022
Exemplar unic

Către,

INSTITUȚIA PREFECTULUI – JUDEȚUL IAȘI

În conformitate cu adresa dumneavoastră numărul 8.142 din data de 11.05.2022, privind funcționarea Comitetului Consultativ de Dialog Civic pertru Problemele Pensionarilor și Persoanelor Vârstnice Iași, vă înaintăm alăturat materialul de prezentare în ședința organizată în cursul lunii mai, la sediul Instituției Prefectului – Județul Iași, cu tema propusă de reprezentanții comitetului, respectiv *Siguranța persoanelor vârstnice. Infraționalitatea îndreptată asupra vârstnicilor. Abuzul și violența asupra persoanelor vârstnice. Măsuri de protecție și de prevenire a abuzului și victimizării persoanelor vârstnice în județul Iași.*

Cu stimă,

ȘEFUL INSPECTORATULUI,
Chestor de poliție
GÎTLAN COSTEL
Comisar șef de poliție
SPIRIDON ALEXANDRU

ȘEFUL SERVICIULUI O.P.,
Comisar șef de poliție
CĂRPUȘCĂ CEZAR IULIAN

**Siguranta persoanelor vârstnice. Infracționalitatea îndreptată
asupra vârstnicilor. Abuzul și violența asupra persoanelor
vârstnice. Măsurile de protecție și de prevenire a abuzului și
victimizării persoanelor vârstnice în județul Iași**

*Material de prezentare în ședința Comitetului Consultativ de Dialog Civic
pentru Problemele Pensionarilor și Persoanelor Vârstnice*

SIGURANȚA PERSOANELOR VÂRSTNICE

Prevenirea criminalității reprezintă un domeniu prioritar al activității de poliție în scopul apărării valorilor protejate de lege, respectiv viața, integritatea și sănătatea persoanei, avutul public și privat, asigurării ordinii și liniștii publice și al combaterii faptelor ilicite.

Creșterea și diversificarea formelor de manifestare ale criminalității, recrudescența violenței la nivel individual, intrafamiliar și de grup, impun o orientare flexibilă a strategiilor de acțiune ale poliției.

Unii infractori își aleg victimele din rândul persoanelor vârstnice, deoarece acestea stabilesc mai ușor relații de comunicare cu persoane necunoscute, pornind de la premisa că oamenii sunt de bună credință.

Vârstnicii sunt foarte bucuroși de primirea unui cadou, fie de la rude, fie de la o autoritate publică, pentru că acest lucru îi face să se simtă că societatea nu i-a uitat și îi valorizează astfel. De aici și vulnerabilitatea în fața infractorilor care se folosesc de aceste aspecte pentru a-i înșela și păgubi.

Poliția ieșeană prin toate structurile componente, dar cu precădere prin compartimentele de prevenire și de proximitate, desfășoară activități de informare și prevenire în rândul celor două categorii de persoane vulnerabile: tinerii și vârstnicii.

Activitățile care au ca scop prevenirea săvârșirii unor fapte antisociale împotriva persoanelor vârstnice, reprezintă un segment important al muncii de poliție și se desfășoară prin prisma unei bune colaborări cu Primăria Municipiului Iași prin Direcția de Asistență Socială, C.A.R. Pensionari, Casa de Pensii Iași, Asociații de proprietari, Cămine de bătrâni, Asociația Veteranilor.

INFRACTIONALITATEA ÎNDREPTATĂ ASUPRA VÂRSTNICILOR

După cum susțin membrii Institutului de Cercetare și Prevenire a Criminalității aparținând Poliției Române, identificăm o importanță a victimologiei, însă și a vulnerabilităților existente în țara noastră prezentă în rândul pensionarilor.

“În ansamblul populației, persoanele vârstnice reprezintă un grup vulnerabil în ceea ce privește victimizarea infracțională, atât prin prisma caracteristicilor lor biologice, cât și psihosociale. Astfel, vârsta a treia se caracterizează în general printr-o scădere a capacității fizice de a se apăra în fața unei potențiale agresiuni (asupra propriei persoane sau a bunurilor pe care de dețin), a capacității de a sesiza pericolul fizic datorită limitării simțurilor fizice (văz, auz etc.), prin izolare socială ce se traduce printr-un grad mai scăzut de informare cu privire la noile metode folosite de infractori, tipuri de infracțiuni sau modalități de protecție, dar și printr-o serie de component de risc prezente în cadrul acestei categorii, ca de exemplu, păstrarea unor sume importante de bani în numerar în locuință”.

De asemenea, membrii Institutului de Cercetare și Prevenire a Criminalității au indicat în urma cercetării lor privind opinia atât a polițiștilor, cât și a persoanelor cu vârsta de pe 65 de ani, principalele vulnerabilități care predispun persoanele vârstnice la a deveni victime ale infracțiunilor sunt următoarele:

➤ STAREA DE SĂNĂTATE

Vârsta înaintată aduce cu ea o deteriorare a stării de sănătate fizică și psihică, concretizată în următoarele paliere:

- dificultăți locomotorii, tulburări de memorie și de cogniție, acuitate auditivă și vizuală diminuată. Persoanele vârstnice nu pot reține semnalmente autorilor foarte bine, iar limitările fizice (de văz, de auz) îngreunează recunoașterea ulterioară a făptașilor chiar dacă i-au văzut foarte bine pe aceștia;
- capacitate scăzută de a discerne, probleme de sănătate mintală (ex. Alzheimer) - existența unor boli cronice/ degenerative (acestea generând o stare de dependență în raport cu alte persoane);
- scăderea capacității lor de concentrare psihică, ceea ce îi face mai puțin vigilenți și mai ușor de distras atenția comparativ cu persoanele mai tinere;
- starea de neputință fizică, ce reduce capacitatea de apărare și de reacție, de exemplu în cazul tâlhăriilor stradale sau a infracțiunilor de lovire sau alte violențe.

➤ IZOLAREA FIZICĂ ȘI SOCIALĂ

Multe persoane cu vârstă înaintată locuiesc singure (partenerul de viață a murit, copiii lor sunt plecați în alte localități sau în străinătate, sunt lipsite de rude cu care să țină legătura și care să le viziteze periodic). În mediul rural, la situația de izolare poate contribui și amplasarea gospodăriei într-un loc izolat, fără vecini în proximitate (casele învecinate sunt la distanță mare sau nu sunt locuite, familiile vecine fiind plecate la oraș sau în străinătate etc.). Din acest motiv, nu există posibilitatea ca cineva să intervină în ajutorul vârstnicilor în cazul în care sunt

agresați în propria locuință, iar infractorii pot să părăsească locul faptei cu risc scăzut de a fi surprinși în zonă.

La rândul lor, vârstnicii din mediul urban se simt mai singuri datorită izoierii sociale, apreciind că cei din mediul rural sunt mai apropiați între ei, se întâlnesc și se ajută reciproc. Singurătatea, dată de lipsa contactelor sociale sau chiar de izolarea fizică se transformă în vulnerabilitate deoarece, din nevoia de ajutor și nevoia de a socializa, persoanele singure deschid cu mai mare ușurință ușa străinilor.

Această vulnerabilitate e mai accentuată în mediul rural deoarece pensionarii rămași singuri în gospodărie au nevoie mereu de cineva să le taie lemne, să le repare acoperișul, jgheburile, gardul sau au nevoie de ajutor la diferite munci agricole. Din acest motiv se consideră expuși victimizării pentru că intră des în contact cu persoane necunoscute care pot atenta la bunurile din gospodărie. La rândul lor, fie din neglijență sau obișnuință fie datorită lipsei banilor nu își iau măsuri de protecție a bunurilor (porțile nu au încuietori, curtea locuinței nu este iluminată, nu au câini de pază, gardurile sunt degradate).

O vulnerabilitate venită din singurătatea lor și care le crește riscul de victimizare este că aceștia sunt dornici de a comunica și dispuși în a discuta prea mult despre viața lor cu orice persoană care le acorde atenția de care aceștia au nevoie, fără a se întreba ce interese are acea persoană.

➤ FRAGILITATEA PSIHICĂ (EMOȚIONALĂ)

Cu vârsta și cu scăderea acuității (vizuale, auditive) și a capacităților cognitive, spiritul analitic, critic se estompează și devin mai creduli, mai ușor de impresionat, sunt mai emoționali, mai sensibili și sar repede în ajutorul celor care-l solicită, fiind astfel ușor de manipulat. Hoții profită tocmai de aceste caracteristici ale vârstnicului: altruismul, compasiunea, dorința de a veni în ajutor pe stradă, la biserică, acasă.

În cazul înșelăciunilor prin „Metoda Accidentul”, șocul resimțit pe moment îi face să nu mai raționeze. Seniorii nu verifică informațiile, se panichează ușor, fiind de asemenea și ușor de impresionat în cazul în care li se relatează anumite drame. Infractorii speculează slăbiciunile vârstnicilor, mizând pe faptul că aceștia cedează mai ușor la insistențe (de ex. la presiunea persoanelor care oferă diferite servicii în locuințe și care profită de ocazie să sustragă bani sau bunuri).

➤ LIPSA DE INFORMARE

Bătrânii neinformați și care au o educație mai scăzută sunt mai predispuși la a deveni victime ale infracțiunilor fiind mai ușor de păcălit. Mulți dintre ei nu știu să folosească tehnologia modernă, iar sursele lor surse de informare sunt emisiunile radio și TV. Din această cauză nu cunosc noile moduri de operare ale infractorilor, nu știu cum să se protejeze și nici ce e de făcut în caz de victimizare și devin ușor de manipulat.

➤ MENTALITATEA ȘI REPERELE MORALE

Deși la nivel teoretic, vârstnicii cunosc conduita pe care ar trebui să o adopte pentru a-și proteja bunurile mobile și imobile, precum și propria persoană, uneori aceștia nu aplică în mod practic cunoștințele pe care le au. Naivitatea și

credulitatea vârstnicilor reprezintă principalii factori favorizanți în victimizarea și chiar în revictimizarea acestora.

Această naivitate îi face vulnerabili în fața scenariilor propuse de infractori, deoarece nu verifică aspectele menționate de cei cu care stau de vorbă, nu verifică legitimațiile falșilor prestatori de servicii pe care îi primesc în locuință); naivitatea se reflectă și în alt comportament de risc, acela de a ține sume mari de bani în casă, convinși că astfel banii sunt mai în siguranță.

ABUZUL ȘI VIOLENȚA ASUPRA PERSOANELOR VÂRSTNICE

Abuzul asupra persoanelor vârstnice, fie femei ori bărbați, prezintă o pondere destul de mare de la an la an, iar aceste probleme sunt ignorate de cele mai multe ori de către autorități.

În cadrul familiei, coabitarea reprezintă de multe ori un factor de risc pentru persoana vârstnică. Dependența (de regulă financiară) agresorului față de persoana vârstnică poate crește riscul abuzului. Uneori, din cauza stresului și frustrărilor acumulate la un nivel ridicat, relațiile tensionate și nerezolvate din interiorul familiei pot conduce la diferite tipuri de abuz.

Există următoarele categorii de abuz asupra persoanelor vârstnice:

- **abuzul moral**, caracterizat prin nerespectarea demnității persoanei vârstnice, marginalizare și excludere socială, ignorarea drepturilor și libertăților sale, discriminare pe motiv de vârstă;

- **abuzul psihologic** este un tip de abuz frecvent întâlnit, îl intimidează determinându-l să se lase dominat în interesul abuzatorului. Abuzul psihologic se manifestă sub forma lipsei de răbdare în a-l asculta pe bătrân, lipsa comunicării, injuriile, violențele verbale, teroarea psihologică;

- **abuzul fizic (violența)**, devine din ce în ce mai frecvent și apare sub forme variate, de la îmbrânciri, loviri, bătăi, până la crime. Este frecvent în sânul familiei, abuzatorii fiind rudele apropiate (copii, ginerii, nurorile), urmate de celelalte rude mai îndepărtate și persoane din afara familiei;

- **abuzul sexual** este din ce în ce mai frecvent în cazul persoanelor de sex feminin vârstnice, supuse violului de către bărbații tineri sau adulți, cu tulburări de comportament sexual, complexați, perversi, în asociere cu infracțiunea de tâlhărie. Putem remarca o **victimizare sexuală** a persoanelor vârstnice, mai cu seamă referindu-ne la imaginea femeilor în vârstă în funcție de domiciliu (urban/rural).

Acestea sunt în mod inerent mai vulnerabile, decât femeile mai tinere la acest tip de victimizare. În primul rând, conform realității românești, este mult mai probabil ca ele să locuiască singure (aproximativ 80% dintre persoanele care locuiesc singure sunt de sex feminin). În al doilea rând, pentru femeile în vârstă, vulnerabilitatea este legată de trăsăturile somatice și de forța lor fizică. Ele sunt mai puțin capabile să fugă sau să reziste unui atac fizic decât o persoană mai tânără. Ca femei în vârstă, acestea prezintă modificări neuromusculare, scheletice etc. De aceea, unii violatori selectează victimele vârstnice și din cauza vulnerabilității lor fizice și psihice, se constată o preponderență a unor astfel de fapte în mediul rural, în

mediul urban fiind puțin probabil ca persoanele vârstnice să locuiască în zone mai izolate ori mai departe de alte persoane sau vecini.

- **abuzul financiar**, denumit și deturnarea bunurilor persoanelor vârstnice, întrucât vârstnicii sunt considerați ținte ușoare pentru infractori, în raport cu posibilitățile reduse de a se apăra, atât fizic cât și privind posibilitățile de a sesiza intențiile ascunse ale abuzatorului.

Metode predilecte de înșelăciune și abuz de încredere

1) „**Metoda Accidentul**”. Acest tip de înșelăciune reprezintă o formă de înșelăciune asupra oamenilor bazată pe un apel telefonic în cadrul căruia i se povestește vârstnicului, evenimente nefaste care au legătură cu rudele acestuia ori cu persoane grav accidentate. De regulă, persoanele vârstnice răspund la telefon fără a ști cine sună, iar înșelătorii cunosc acest obicei.

Producerea acestui gen de infracțiune se bazează, în mare măsură, pe specularea stării emoționale a victimei și pe informațiile oferite chiar de aceasta în clipa primirii veștii că un membru al familiei a provocat sau a suferit un accident și trebuie ajutat. Toți autorii din ultimii ani provin din sistemul penitenciar, în general sunt bărbați tineri. Aceștia nu cunosc nicio dată despre victimă, nu au informații despre ea, pur și simplu sună aleatoriu, pe telefonul fix, în anumite intervale de timp (dimineața după ora 10:00 sau seară după ora 22:00) și încearcă să obțină o sumă cât mai mare de bani de la persoanele pe care reușesc să le manipuleze. Intervalele de timp vizate sunt cele în care există o probabilitate crescută ca la domiciliu să se afle un bătrân – categorie cu risc ridicat de victimizare în cazul acestui tip de infracțiune.

2) „**DECLINAREA DE CALITĂȚI OFICIALE FALSE**” - un alt mod de înșelăciune, combinată cu furtul din locuințe, este realizată de către persoane care pretind că sunt reprezentanți ai firmelor de electricitate, gaz, primărie sau că prestează 15 anumite activități sau servicii obligatorii (deratizare, verificări centrale termice, verificări instalații gaz, coșerit) având asupra lor elemente de identificare pretins a fi emise de către instituțiile respective dar care sunt contrafăcute. Intră în locuință cu permisiunea victimelor și desfășoară activitățile respective, solicită plata și observă de unde au luat banii. În acest context, autorii fac în așa fel încât să distragă atenția proprietarilor și sustrag sume de bani și bunuri de valoare din casă.

3) „**ACOPERIȘUL**” sau „**BURLANUL**” este un tip de înșelăciune care constă în oferirea din partea unor „meșteri” a anumitor lucrări de reparații, în special a burlanelor și acoperișurilor, la un preț atrăgător, iar după executarea lucrărilor se solicită un preț mult mai mare pentru munca prestată. Sumele mari sunt invocate fie datorită dificultăților apărute în executarea lucrărilor (dificultăți apărute prin distrugereri provocate în mod intenționat, de către așa ziii meșteri), fie ca o neînțelegere a prețului stabilit inițial (ca fiind prețul pe metrul pătrat și nu pentru întreaga lucrare). În cazul în care victimele refuză plata acestor sume se ajunge la intimidări și amenințări sau lăsarea imobilelor fără burlane sau acoperiș, până la achitarea sumei de bani. În aceste condiții, neexistând nici un acord încheiat între cele două părți și sumele de bani date inițial „meșterilor” nefiind contabilizate nicăieri, iar părțile vătămate neavând nici o dovadă a plății lor, vârstnicii se conformează solicitărilor.

4) **„PREMIUL”** sau **„Sunteți fericitul câștigător al unui premiu!”**- vârstnicii sunt sunați că au câștigat diverse premii de la magazine sau societăți comerciale, dar pentru a intra în posesia lor trebuie să achite o taxă. O variantă a acestui mod de operare este combinația cu furtul din locuințe: un grup de două persoane, de obicei femei, cu vârste cuprinse între 20 și 40 de ani, se prezintă la ușa vârstnicilor și le cer să achite o taxă pentru a intra în posesia premiului; în timp ce persoana în vârstă merge la locul unde ține banii, pentru a plăti “taxa”, infractorii văd locul de păstrare, distrag ulterior atenția victimei și cel de-al doilea sustrage banii rămași.

5) **„COMIS VOIAJORUL”** - oferirea spre vânzare la un preț “minim”, greu de refuzat, de către vânzători ambulanți, a diferitelor produse (veselă, tacâmuri ambalate în cutii intens colorate și cu o reclamă pe măsură); în realitate, înseamnă vânzare de produse de slabă calitate la prețuri foarte mari.

6) **„STRÂNGERE DE FONDURI PENTRU PERSOANE BOLNAVE”** - vârstnicii au fost acostați pe stradă sau la domiciliu de către persoane străine și, sub pretextul că adună fonduri pentru diverse culte religioase sau pentru cazuri sociale sau medicale, solicită ajutor bănesc, mizând pe starea emoțională și sensibilitatea persoanei vârstnice când vine vorba de suferință, boală, neajunsuri, handicap.

7) **Alte modurile de operare:** „ghicitul”, „pomana”, folosirea cardului bancar de către rude pentru încasarea pensiei fără înștiințarea persoanei (rudă a fost solicitată în prealabil să ajute vârstnicul să scoată banii de la bancomat), încheierea de contracte de vânzare-cumpărare a imobilelor proprietate privată fără asistență juridică și fără participarea aparținătorilor. De asemenea, una dintre metodele de victimizare cu care s-au confruntat vârstnicii este metoda “vechilor cunoștințe”, persoane care în spații circulante (de exemplu, ieșirea de la metrou) pretind că sunt vechi cunoștințe, îi îmbrățișează pe vârstnici și încearcă să le sustragă bunuri (portofel etc.)

8) **„VÂNZĂTORII AMBULANȚI”** – (specific pentru mediul rural), autorii pătrund în curte prin poarta neasigurată și dacă nu răspunde nimeni, intră în casă de unde pot sustrage bani și bunuri aflate la îndemână. Un mod de operare similar, specific tot mediului rural: femei care, sub pretextul practicării cerșetoriei, pătrund în curte, iar dacă nu le răspunde nimeni, intră efectiv în locuință și observă unde sunt bunurile de valoare. Dacă situația le permite, sustrag bunurile pe loc, în caz contrar, revin seara, însoțite de bărbați și pătrund în locuință. Profită de starea precară de sănătate (ex. nu aud bine) a vârstnicilor sau de faptul că aceștia se tem să reacționeze, chiar dacă aud vreun zgomot, și sustrag bunurile de valoare identificate anterior.

9) **„CUMPĂRAREA” DIFERITELOR PRODUSE VÂNDUTE DE VICTIMĂ** - o metodă des întâlnită mai ales în mediul rural, este aceea în care infractorii își arată interesul pentru cumpărarea de obiecte vechi și/sau diverse bunuri din gospodărie (în special agricole). Aceștia formează echipe de câte 2-3 persoane și, în timp ce una dintre ele își manifestă interesul pentru cumpărare, celelalte urmăresc să vadă unde își ține victima banii și ce bunuri de valoare mai are în gospodărie. În unele cazuri reușesc să distragă atenția victimei și sustrag bunurile și apoi pleacă pretextând că nu mai doresc încheierea tranzacției. În alte situații, refuză tranzacția,

din diverse motive (nu au bani potriviți etc.), pleacă, dar revin, de regulă, noaptea și sustrag bunurile și banii din locuință.

10) Furturile din buzunare, genți în urban, în zonele aglomerate (mijloace de transport în comun, piețe, supermarket) Furturile din buzunare, genți comise în zonele aglomerate au fost amintite, în cadrul interviurilor, printre problemele cu care se confruntă vârstnicii. Comiterea acestora în mijloacele de transport în comun rămâne încă o problemă în orașele mari. Seniorii reclamă că atunci când mijloacele de transport în comun se aglomerează (de exemplu, în zona piețelor), infractori specializați, ce acționează în general în grupuri, sustrag bunuri din buzunare, poșete, genți, în special la urcarea călătorilor. Unii vârstnici au declarat că, deși au remarcat că le-au dispărut bunurile și au reperat autorul, obiectele sustrase fuseseră deja transmise către alți infractori și nu au mai putut fi recuperate.

Consecințele în cazul furturilor și a altor infracțiuni care vizează bunurile, sunt, în cazul vârstnicilor, mai grave și pe termen lung:

MĂSURI DE PROTECTIE ȘI DE PREVENIRE A ABUZULUI ȘI VICTIMIZĂRII PERSOANELOR VÂRSTNICE ÎN JUDEȚUL IAȘI

Polițiștii din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Iași au desfășurat acțiuni punctuale în cadrul unor programe inițiate la nivel național sau local, din care exemplificăm:

❖ Proiectul „MAI BINE INFORMAT PENTRU A NU FI ÎNȘELAT” derulat de I.P.J. Iași în parteneriat cu Direcția de Asistență Socială Iași.

❖ *Campanie „FII ATENT LA BUZUNARE”*, derulată pentru prevenirea și combaterea furturilor din buzunare pe raza municipiului Iași, cu sprijinul Companiei de Transport Public Iași, realizată printr-un spot video care a fost transmis pe ecranele digitale din mijloacele de transport din municipiul Iași;

❖ *Campania „SUNT INFORMAT! NU POT FI ÎNȘELAT!”*, care a vizat reducerea riscului de victimizare și prevenire a înșelăciunilor în rândul persoanelor vârstnice din județul Iași;

❖ *Campania Națională “Sărbători în Siguranță!”*, respectiv *Campanie de prevenire a infracțiunilor specifice sărbătorilor de iarnă “SARBATORI ÎN SIGURANȚĂ ÎN CENTRUL IAȘULUI”*.

Campaniile de informare care se adresează în general persoanelor vârstnice, transmit informațiile structurate pe două paliere.

1. Siguranța bunurilor:

- Sunt prezentate cele mai frecvente infracțiuni comise asupra persoanelor vârstnice, în special cele de înșelăciune, prin metoda „ACCIDENTUL” și valoarea prejudiciului creat;

- Noua metodă de înșelăciune, folosită asupra persoanelor vârstnice, în special în zona rurală, denumită generic „MOȚCA”, prin care se prezintă persoane la domiciliul cetățenilor și sub pretextul că achiziționează fier vechi, nuci, sau comercializează diferite bunuri (lenjerii, oale, tacâmuri), sau achiziționează cupoane de călătorie C.F.R., distrag atenția persoanei cu care intră în contact și sustrag bunuri din locuință, sau observă unde sunt depozitate sumele de bani și revin pe timpul nopții, pătrunzând în locuință prin efracție, de unde sustrag în general sume de bani;

- Studii de caz pe baza sesizărilor înregistrate, cu precizări clare privind modul de operare, mijloace folosite de infractori pentru a fi cât mai credibili și a produce o puternică tulburare emoțională victimei;

- Recomandări clare, punctuale, care trebuie cunoscute și aplicate de orice persoană care primește un astfel de apel telefonic.

2. Siguranța personală:

- Polițiștii au făcut recomandări privind siguranța personală, cu referire la obligația de a respecta regulile și de adopta măsuri de precauție.

Pentru ca aceste informații să ajungă la cât mai multe persoane, în sălile de acces public a instituțiilor frecventate de persoane vârstnice (CAR Pensionari, Casa de Pensii, Centrele de zi din cadrul D.A.C.) au fost amplasate în loc vizibil mesaje cu recomandări punctuale pentru prevenirea faptelor de înșelăciune prin diferite metode.

Pe lângă întâlniri ținută, organizate în diferite sedii, polițiștii participă la campanii stradale, sau din ușă în ușă. Pentru o eficiență mai bună sunt alese locurile unde infractorii preferă să acționeze, cum ar fi piețe, stații ale mijloacelor de transport în comun, autobuze, tramvaie, super market-uri. În cadrul acestor campanii, polițiștii discută cu cetățenii despre principalele infracțiuni care vizează siguranța bunurilor și cea personală, oferind recomandările de bază.

Polițistul de proximitate este polițistul care realizează un parteneriat între poliție, instituții și populație, fiind implicat într-un proces permanent de rezolvare a problemelor și de luptă împotriva nesiguranței și a infracționalității.

Conform atribuțiilor polițiștii de proximitate participă la ședințele asociațiilor de proprietari, identifică și consiliază cetățenii care fac parte din categoriile cu grad ridicat de victimizare, identifică problemele de ordin comunitar și împreună cu instituțiile abilitate inițiază și participă la aplicarea unor programe practice.

În anul 2021, polițiștii de proximitate au desfășurat un număr de 349 de activități pentru prevenirea victimizării persoanelor vârstnice și au participat la 282 activități cu asociațiile de proprietari.

Cu ocazia activităților zilnice, polițiștii de proximitate oferă sprijin și informații privind:

❖ Modurile de operare folosite de autorii de infracțiuni și modalitățile de prevenire a faptelor antisociale;

❖ Modalitățile de sesizare a faptelor antisociale și de legătură cu polițistul de proximitate;

❖ Sfaturi pentru prevenirea infracțiunilor de furt din locuințe prin distragerea atenției (*prezentarea sau atribuirea unor calități oficiale false*);

❖ Sfaturi pentru prevenirea infracțiunilor de tâlhărie (*smulgerea de obiecte*);

❖ Prevenirea înșelăciunilor prin metoda accidentul, modurile de operare folosite de autorii de înșelăciuni prin telefon, care solicită sume de bani pentru a-i ajuta din punct de vedere operativ în cazul unor presupuse accidente comise de o persoană apropiată.

Polițiștii din cadrul compartimentelor de proximitate și din mediul rural au intensificat activitățile de cunoaștere a persoanelor vârstnice (bătrâni care locuiesc

singuri, sau în case izolate) și au acordat sprijin și opinii de specialitate în vedea îmbunătățirii gradului de securitate al acestora.

Prevenirea victimizării persoanelor în vârstă se realizează și printr-o prezență vizibilă a poliștilor din cadrul dispozitivelor de ordine și siguranță publică și realizarea patrulelor în zonele și la orele frecventate de persoane în vârstă, cât și în zona locuințelor persoanelor stabilite cu risc de victimizare.

Exemple de activități desfășurate:

1. În conformitate cu Programul cadru de prevenire a infracțiunilor contra patrimoniului și în baza Campaniei Naționale "Sărbători în Siguranță!", polițiștii de prevenire împreună cu polițiști de proximitate, au organizat și desfășurat activități informativ-preventive, premergător sărbătorilor pascale.

Activitățile au constat în distribuirea de fly-ere realizate pe linia prevenirii infracțiunilor contra patrimoniului. Totodată polițiștii au făcut recomandări preventive specifice perioadei Sărbătorilor Pascale și au oferit cetățenilor întâlniri sfaturi cu privire la principalele cauze care stau la baza comiterii furturilor (din buzunare, înșelăciuni și tâlhării) și măsurile pe care aceștia trebuie să le adopte pentru a nu deveni o victimă. Polițiștii au scos în evidență importanța comportamentului preventiv în ceea ce privește protecția bunurilor personale și în descurajarea potențialilor infractori.

De asemenea, au fost distribuite fly-ere și au fost postate afișe realizate pe linia prevenirii tâlhăriilor și înșelăciunilor la Centrele de Cartier ale Primăriei Municipiului Iași.

2. Premergător sărbătorilor de iarnă, în baza Campaniei de prevenire a infracțiunilor specifice sărbătorilor de iarnă "SARBATORI ÎN SIGURANȚĂ ÎN CENTRUL IAȘULUI", polițiștii din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Iași au organizat și desfășurat activități de distribuire a materialelor informativ-preventive, pe esplanada Piața Unirii și B-dul Stefan cel Mare. Activitatea a constat în distribuirea de fly-ere cu sfaturi preventive pe linia prevenirii furturilor din geți și buzunare, precum și din locuințe. Materialele distribuite conțin informații cu privire la modul de operare și mijloacele folosite de infractori, modalități de asigurare a bunurilor personale, măsuri ce trebuie cunoscute și aplicate de orice cetățean pentru a evita victimizarea. De asemenea s-au purtat discuții directe cu cetățenii îndrumându-i să adopte un comportament responsabil atunci când se află în zone aglomerate cum ar fi: piețe, mijloace de transport în comun, oficii poștale etc.

3. În baza Programului cadru de prevenire a infracțiunilor contra patrimoniului, cu accent pe prevenirea infracționalității cu grad ridicat de impact emoțional și psihologic în comunitate, polițiștii din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Iași au organizat și desfășurat activități informativ-preventive în cadrul Proiectului „MAI BINE INFORMAT PENTRU A NU FI ÎNȘELAT” derulat de I.P.J. Iași în parteneriat cu Direcția de Asistență Socială Iași.

Scopul proiectului este creșterea gradului de informare a populației, în vederea reducerii numărului de victime a infracțiunilor de înșelăciune. În cadrul activității a

fost prezentat proiectul și materialele preventive ce conțin informații adresate cetățenilor cu privire la cunoașterea metodelor de înșelăciune folosite de infractori (metoda „Accidentul”; metoda „Chilipir”, oferirea spre vânzare sau schimb a unor obiecte cu valoare mare), modul în care aceștia acționează, mijloacele folosite pentru a fi cât mai credibili și a produce pagube cât mai mari.

Atunci când sunt cunoscute modurile de operare folosite de infractori, cetățenii sunt în măsură să se protejeze, prin adoptarea unui comportament preventiv, adecvat unei situații de risc în care se pot afla.

În toate demersurile noastre ne bucurăm de sprijinul instituțiilor publice, a autorităților locale, O.N.G. – uri și reprezentanți ai presei. Prin comunicatele transmise către presa scrisă și audio vizuală și națională, prin participarea polițiștilor la emisiunile radio/tv și prin participarea jurnaliștilor la acțiunile poliției, dorim ca informațiile privind evoluția fenomenului infracțional, măsurile întreprinse de oamenii legii și recomandările preventive, să ajungă la cât mai mulți cetățeni, de toate vârstele și categoriile sociale.

Aducem mulțumiri celor ca ni se alătură în campaniile de informare și prevenire asupra potențialelor pericole, care înțeleg să acorde o atenție deosebită problemelor cu care se confruntă persoanele vârstnice, pentru a le asigura o viață în siguranță.

Cu deosebită considerație,

Șeful Inspectoratului de Poliție
Chestor de poliție

GÎTLAN COSŢEL

Comisar șef
SPIRIDON ALEXANDRU

Șeful Serviciului de Ordine Publică

Comisar șef de poliție
CĂRPUȘCĂ CEZAR IULIAN

Întocmit

Inspector principal de poliție
ȚUȚUIANU SIMONA ALINA